

PÄRNU MAI KOOL**KUNSTIAINETE (kunst, muusika) AINEKAVA****Sisukord**

1.	Kunstiained	2
1.1.	Ainevaldkonna pädevused	2
1.1.	Ainevaldkonna õppeained ja nende maht	2
1.2.	Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming	3
1.3.	Üldpädevuste kujundamise võimalusi	4
1.4.	Lõiming.....	5
1.4.1.	Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega	5
1.4.2.	Läbivad teemad.....	6
1.5.	Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine	6
1.6.	Hindamise alused	7
1.7.	Kasutatav kirjandus.....	8
1.8.	Füüsiline õpikeskkond	8
2.	Ainekavad	10
2.1.	KUNST	10
2.1.1.	Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid	10
2.1.2.	Kunsti õppeaine kirjeldus	10
2.1.3.	Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes	11
2.1.4.	Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus I kooliastmes	11
2.1.5.	Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes.....	21
2.1.6.	Kunsti õpitulemused, õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes	21
2.1.7.	Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes	32
2.1.8.	Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus III kooliastmes	32
2.2.	MUUSIKA.....	45
2.2.1.	Pädevused muusikaõpetuses	45
2.2.2.	Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid	46
2.2.3.	Muusika õppeaine kirjeldus	47
2.2.4.	Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes.....	48
2.2.5.	Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus I kooliastmes.....	51
2.2.6.	Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes	67

2.2.7.	Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes	69
2.2.8.	Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes	88
2.2.9.	Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus III kooliastmes	90

1. Kunstiained

1.1. Ainevaldkonna pädevused

Põhikoolis on kunstivaldkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks kujundada õpilastes eakohane kunstipädevus: suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada lähiümbruse, Eesti ja maailma kultuuripärandit; näha eri ajastute ja nüüdisaja kultuuri suhet; kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut.

Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

1.1. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika, mis on kohustuslikud kõikides põhikooliastmetes. Kunsti ja muusikat õpitakse 1.– 9. klassini. Kunstivaldkonna õppeainetes taotletavate õpitulemuste ja õppesisu koostamisel on aluseks võetud arvestuslik nädalatundide jagunemine kooliastmeti ja aineti alljärgnevalt:

I kooliaste

	1.klass	2.klass	3.klass
Kunst	1,5	1,5	1,5

Muusika	2	2	2
---------	---	---	---

II kooliaste

	4.klass	5.klass	6.klass
Kunst	1	1	1
Muusika	2	1	1

III kooliaste

	7.klass	8.klass	9.klass
Kunst	1	1	1
Muusika	1	1	1

Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmeti määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et taotletavad õpitulemused ja õppe-kasvatuseesmärgid on saavutatavad.

1.2. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid põhikoolis ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku maailmapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Arendatakse mõtlemise paindlikkust ning avatust kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetab toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- 1) teadmised kunstidest (analüüs);
- 2) erinevate kunstide seostamine (süntees);
- 3) ainealne (verbaalne) keel;
- 4) loominguuline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- 5) kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- 6) oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- 7) kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku, arvestades, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

1.3. Üldpädevuste kujundamise võimalusi

Kunstivaldkond võimaldab kujundada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushoiakute ja -hinnangute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega sobiliku õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Üldpädevuste kujundamisel on oluline kooli ning kodu koostöö.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsitava kunstiteoste ja –sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumitsemise, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.

Ettevõtlikkuspädevus. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama

tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomesülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Digipädevus. Kunstiaineid õppides kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud infot rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Õpitakse loominguga tegelemiseks valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlik autoriõiguste järgimise kohustusest digikeskkonnas. Suurendatakse teadlikkust digivahendite rakendamisega kaasneva võivatest terviseriskidest ja internetis loomingut jagamise turvalisusest.

1.4. Lõiming

1.4.1. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Emakeelepädevus - suutlikkus väljendada ennast selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; lugeda ja mõista erinevaid tekste; kasutada kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili ning ainealast sõnavara ja väljendusrikast keelt ning järgida õigekeelsusnõudeid. Lisaks tähtsustuvad teksti kriitilise analüüsi oskus, meediakirjaoskus, info hankimine ja selle kriitiline hindamine, tööde vormistamine ning autoriõiguse kaitse.

Võõrkeeltepädevus - teadmised erinevatest kultuuridest ja traditsioonidest, oma ja teiste kultuuride erinevuste mõistmine ning lugupidamine teiste keelte ja kultuuride vastu mitmekultuurilises ühiskonnas; võõrkeeleoskus.

Matemaatikapädevus - ajaarvamine; ressursside planeerimine (aeg, raha); matemaatiline kirjaoskus, arvandmete esitlemine ja tõlgendamine (graafikud, tabelid, diagrammid); oskus probleeme püstitada, sobivaid lahendusstrateegiaid leida ja neid rakendada, lahendusideid analüüsida ning tulemuse tõesust kontrollida; oskus loogiliselt arutleda, põhjendada ja tõestada ning väärtustada matemaatilist käsitlust, mõista selle sotsiaalset, kultuurilist ja personaalset tähendust.

Loodusteaduslik pädevus - looduskeskkonna ja geograafilise asendi mõju inimühiskonna arengule, inimese areng ja rahvastikuprotsessid; majanduse ressursid; ühiskonna jätkusuutlikkus, säästlik tarbimine, üleilmastumine, globaalprobleemide, sh keskkonna- probleemide märkamise ja mõistmine ning jätkusuutliku ja vastutustundliku eluviisi väärtustamine.

Tehnoloogiline pädevus - ametid ja elukutsed erinevates ühiskondades, tehnika ja tootmise arengu seos muutustega ühiskonnas; tööturg, kutsesuunitlus ja karjääri planeerimine; oskus hinnata tehnoloogia rakendamisega kaasnevat võimalust ja ohte; rakendada nüüdisaegseid tehnoloogiaid tõhusalt ning eetilisel oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel; kasutada tehnilisi vahendeid eesmärgipäraselt ja säästlikult, järgides ohutuse ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

Kultuuriline pädevus - Eesti, Euroopa ja maailma erinevate rahvaste kultuuriteemade käsitlemine, ilu-

hinnangute muutumine ajas; esteetiline areng ja eneseteostus, rahvakultuur ning loominguline eneseväljendusoskus.

Tervise- ja kehakultuuripädevus - suutlikkus mõista ja väärtustada kehalise aktiivsuse tähtsust tervise eluviisi osana eri ajastuil; arendada sallivat suhtumist kaaslastesse ning koostööpõhimõtteid tervise eluviisi järgides.

1.4.2. Läbivad teemad

Läbiva teema „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**“ käsitlemisega aidatakse õpilasel kujuneda isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elukäiku teadlike otsuste kaudu, et teha mõistlikke kutsevalikuid.

Läbiva teemaga „**Keskond ja jätkusuutlik areng**“ toetatakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes püüab leida lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele, pidades silmas nende jätkusuutlikkust.

Läbiva teema „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**“ käsitlemisega toetatakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatus tähendust, on ühiskonda lõimitud, toetub oma tegevuses riigi kultuuritraditsioonidele ja arengusuundadele ning osaleb poliitiliste ja majandusotsuste tegemises.

Läbiva teema „**Kultuuriline identiteet**“ käsitlemisega toetatakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo vältel ning kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktika eripärast nii ühiskonna ja terviku tasandil (rahvuskultuur) kui ka ühiskonna sees (regionaalne, professionaalne, klassi-, noorte- jms kultuur; subkultuur ja vastukultuur) ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.

Läbiva teema „**Teabekeskond**“ käsitlemisega toetatakse õpilase kujunemist infoteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat infokeskkonda ning suudab seda kriitiliselt analüüsida ja selles toimida olenevalt oma eesmärkidest ning ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetikast.

Läbiva teemaga „**Tehnoloogia ja innovatsioon**“ toetatakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja tänapäevaseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Läbiva teema „**Tervis ja ohutus**“ käsitlemisega toetatakse õpilase kasvamist vaimselt, emotsionaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline käituma turvaliselt ning kujundama tervet keskkonda.

Läbiva teemaga „**Väärtused ja kõlblus**“ taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb nüüdisajal rahvusvaheliselt üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

1.5. Õppetegevuse kavandamine ning korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;

- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab õpilastele piisavalt aega puhata ja huvialadega tegelda;
- 3) võimaldatakse õpilasel õppida individuaalselt ning koos teistega, kasutades erinevaid õppe-meetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile, et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust ja konkreetse klassi võimekust;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesisist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti/ multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, käiakse õppekäikudel kontsertidel, teatrites, muuseumides, stuudiotēs, muusikakoolides, looduses, näitustel, raamatukogudes jne;
- 7) kasutatakse mitmekesisist ja tänapäevast õppemethodikat;
- 8) seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist;
- 9) planeeritakse tunniplaani osana koorilaulutunnid, mida arvestatakse õpetaja põhikoormust määrates;
- 10) leitakse tunnivälise loomingulise tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, näituste kavandamine, töötoad jms).

1.6. Hindamise alused

Kunstivaldkonna ainete õpetamisel ja pädevuste hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu, põhikooli riiklikus õppekavas esitatud õpitulemused. Hindamise kriteeriumid on määratud ja täpsustatud kooli õppekavas.

Kunstivaldkonna õppeainetes on hindamise eesmärk toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi isikupäraste ideede ja loovate lahenduste leidmisel ning suunata neid sihikindlalt õppima; suunata õpilaste enesehinnangu kujunemist, tekitada neis muusika-, kunsti- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvatele muusika- ja kunstiharrastusele; suunata ja toetada õpilasi haridustee valikul kunstide valdkonnas. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgneva õppe kavandamisel.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest, mille keskmes on:

- 1) õpilaste muusikaliste ja kunstialaste võimete areng;
- 2) teadmiste ja oskuste rakendamine musitseerimisel ja kunstiloomingus;
- 3) isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel.

Hindamisel väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.

Õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised, õpilaste arengut motiveerivad ja vastavuses nende õpitulemustega. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangute abil. Numbrilisele hindamisele lisandub suuline tagasiside. Nii sõnaliste hinnangute kui ka numbrilise hindamise puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpetajapoolsed suulised sõnalised hinnangud ning numbrilised hinded peavad motiveerima õpilaste arengut

kunstivaldkonnas.

Hindamisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead.

Kunsti õpetamisel juhindutakse õpilaste hindamisel kooliastmeti alljärgnevalt.

1.7. Kasutatav kirjandus

Kunsti õpetamisel:

- 1) Judy Martin „Maali ja joonista“ 1993
- 2) Indrek Raudsepp „Kunstiõpetuse tööraamat“ 4.-9. klass
- 3) Hans Gabral „Kunst“ 4.-6. klass, 2004
- 4) Aive Noormaa „Lastega koos kunstis“, 2004
- 5) Anu Purre „Kunstiõpik 7.-9. klassile“ 1. ja 2. osa 2005 ja 2008
- 6) Andrew Graham-Dixon „Kunst. Kaljujoonistest kaasaegse kunstini“, 2010
- 7) Aleksander Sturgis „Kuidas mõista maalikunsti“ 2001
- 8) Lauri Leesi „Kunstilugu koolidele“ 2003
- 9) Indrek Raudsepp „Joonistan inimest“, ILO 2006
- 10) Laanemäe, K., Lüsi, A., Purre, A., Tšekulajeva; J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! 16 kunstiprojekti. Õpilaseramat. Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku.

Tundide ettevalmistamiseks, illustreerivate näidete leidmiseks:

- 1) Kunstikeskuse e-õppematerjalid ;
- 2) Kumu Kunstimuuseumi digikogu ;
- 3) Google Art Project www.googleartproject.com Kvaliteetsed reproduktsioonid ja kunstimuuseumide virtuaaltuurid;
- 4) Laanemäe, K., Lüsi, A., Purre, A., Tšekulajeva; J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! Õpetajaraamat. Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku (digiversioon) ;
- 5) Rehepapp, M. 2012. Disainispikker. Tööraamat õpetajale disaini õpetamiseks. Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia.

1.8. Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab kunstiainetete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Kunsti õpetamiseks on vajalikud:

- 1) pind üksi- ja rühmatööks;
- 2) 500 lx päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal ning vesi ja kanalisatsioon;
- 3) erinevate kunstitehnikate töövahendid ja -materjalid;
- 4) tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused;
- 5) kunstiraamatud ja -ajakirjad, digitaalsed õppematerjalid vastavalt ainekavale;
- 6) DATA-projektor ja klassi pimendamise võimalus, foto- ja videokaamera, skanner ja printer ning internetiühendusega arvutid.

Muusika õpetamiseks on vajalikud:

- 1) Liikumist võimaldav ruum;
- 2) Orffi instrumentarium;
- 3) internetiühendusega arvuti;
- 4) noodistusprogramm;
- 5) naturaalklaver + klaveritool;
- 6) akustilised kitarrid;
- 7) süntesaator;
- 8) plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded;
- 9) trummikomplekt;
- 10) omavalmistatud pillid;
- 11) muusikakeskus HIFI;
- 12) DVD-mängija;
- 13) CD-d, DVD-d, VHS-id;
- 14) astmetrepp;
- 15) käemärkide tabel;
- 16) rütmikaardid;
- 17) rütmimängud;
- 18) noodijoonestikuga tahvel;
- 19) rändnoot;
- 20) eesti rahvapillide pildid;
- 21) muusikainstrumentide pildid;
- 22) orkestrite pildid;
- 23) heliloojate portreed;
- 24) pind üksi- ja rühmatööks;
- 25) õues-õppe võimalus.

2. Ainekavad

2.1. KUNST

2.1.1. Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;
- 2) tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;
- 4) eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;
- 5) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;
- 6) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 7) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 8) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 9) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;
- 10) väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;
- 11) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 12) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 13) omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.

2.1.2. Kunsti õppeaine kirjeldus

Põhikooli kunstiõpetuses omandatakse visuaalse hariduse algtõed ning arendatakse mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi ning kunstioskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises maailmas. Kunst võimaldab põhikooliõpilastel

tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Kunstiõpetuses kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) uurimine ja oma ideede arendamine,
- 2) väljendusvahendite loov rakendamine,
- 3) teadmised visuaalkultuurist,
- 4) mõtestamine ja refleksioon.

Osaoskuste kujundamine ja arendamine on omavahel põimunud nii õpilaste loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemise kui ka uute teadmiste omandamise, kinnistamise ning praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujundamine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti seostest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest.

Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemina kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja

tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele panevad aluse õppekäigud muuseumidesse, galeriidesse ja näitustele. Näidete valikul kunstiajaloo lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ning visuaalsest kultuurist lähiümbruses ja Eestis.

2.1.3. Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

Õppetegevus

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb kunstioppes rõõmu mängulisest ja loovast tegutsemisest;
- 2) julgeb katsetada oma ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 3) oskab töötada iseseisvalt ja teha koostööd, väärtustab erinevaid lahendusi;
- 4) tunneb huvi lähikonna kultuuriobjektide vastu.

Hindamise alused

I kooliastmes hinnatakse:

- 1) oskust kasutada kunstimõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) oskust kasutada loovtöodes erinevaid töövõtteid ja tehnikaid, käsitsedes materjali otstarbekalt ja töövahendeid ohutult;
- 3) loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- või rühmatöös;
- 4) oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle.

2.1.4. Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus I kooliastmes

Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb kunstioppes rõõmu mängulisest ja loovast tegutsemisest;
- 2) julgeb katsetada oma ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 3) oskab töötada iseseisvalt ja teha koostööd, väärtustab erinevaid lahendusi;
- 4) tunneb huvi lähikonna kultuuriobjektide vastu.
- 5) oskab nimetada Eesti kunstnikke, lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte;
- 6) uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid, teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt, arutleb ümbritseva visuaalse kultuuri nähtuste üle;
- 7) tuleb toime virtuaalsetes keskkondades, teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

Õppesisu

Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, kunstitehnikad ja materjalid Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm).

Inimeste, esemete ja loodusobjektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.

Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaži valmistamine, pildistamine, vormimine, voolimine jne) Töövahendite otstarbekas ja ohutu käsitlemine.

Pildilised jutustused: joonistus, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.

Kodukoha loodus- ja tehiskeskkond, ruum ja ehitus keskkonnas. Disain igapäevaelus: tarbeesemete vormi, materjali ja otstarbe seosed.

Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine.

Ideede esitamise kavandid ja mudelid.

Õppetegevused

Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.

Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine.

Oma tööde esitlemine, selgitamine. Kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine.

Õppekäigud muuseumidesse, nüüdiskunsti näitustele.

Kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine.

Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine. Makettide ja kujundustööde teostamine.

Visuaalse kultuuri näidete kriitiline (reklaamid, filmid, arvutimängud jne) vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine.

Töötamine iseseisvalt ja rühmas. Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.

I kooliaste: 1.klass 52,5 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitlus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine. • Töötamine ise-seisvalt ja grupis. • Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. • Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. • Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine. • Mänguasjade ja omameisterdatud mudelitega lavastuslikud mängud. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) katsetab kõiki tehnikaid; 5) tunneb kodukoha kultuuriobjekte; 6) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 7) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas 	<p>Muusika: meeleolu visualiseerimine. Eesti keel: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine; eseme, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Loodusõpetus: tunneb koduloomi ja Eesti metsades elavaid loomi. Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puude, esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine. • Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil. <p>ÜMBRUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vabanemine stampkujunditest (päikese-neljandik, aknarist jm). <p>ASJAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuttavate asjade kujutamine - lilled, mänguasjad. <p>GEOMEETRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mõisted kolmnurk, ruut, ring <p>INIMENE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimese vanus, amet jne, joonistamine mälu järgi. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) katsetab kõiki tehnikaid; 5) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 6) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Loodusõpetus: kodukoha loodus, inimese kehaosad. Matemaatika: geomeetrilised kujundid.</p>

<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> Situatsiooni kirjeldav lähteülesanne. Ideede selgitamine, vormistamine jooniste ja makettidena. Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne. Vormi ja funktsiooni seos. <p>MÄRK</p> <ul style="list-style-type: none"> Geomeetriliste kujundite erinevad tähendused. <p>KIRI</p> <ul style="list-style-type: none"> Oma nime kujundus portfooliol vms. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) katsetab kõiki tehnikaid; 5) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 6) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Matemaatika: geomeetrilised kujundid, mõõtmine.</p> <p>Eesti keel: oma nime kirjutamine, ortograafiareeglid.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: mõõtmine, kavandi tegemine.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine disaineri elukutsega.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> Meediad kodus ja koolis. Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video). Asjade tähendus pildil (nt loodusmaterjalidest installatsiooni jäädvustamine fotona). 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p>
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> Vana ja uue võrdlemine. Eesti kultuuripärandi tähtsused. Muuseumide ja näituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine. <p>EESTI JA MAAILM</p> <ul style="list-style-type: none"> Keskaegsed hooned. <p>RAHVAKUNST</p> <ul style="list-style-type: none"> Laulupidu ja rahvariided. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas; 2) tunneb kodukoha kultuuriobjekte. 	<p>Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus.</p> <p>Inneseõpetus: kombed ja tavad Eestis, perekonnas.</p>
<p>Materjalid ja tehnikad</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 	<p>Eesti keel- tutvustavad lugemispaalad maalikunstnikest ja maalimisest;</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kunstitehnikate ja töövõtete loominguine rakendamine. • Materjalide, töövahendite ja töökohta otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine. <p>MAAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näpuvärvid , guašš. <p>SKULPTUUR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plastiliin, savi jt pehmed voolimismaterjalid. <p>GRAAFIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riipimine vms. 	<p>3) valib ise sobivaima materjali;</p> <p>4) katsetab kõiki tehnikaid;</p> <p>5) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost;</p> <p>6) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>	<p>loodusõpetus – looduslikud- ja tehismaterjalid, erinevate looduspiltide vaatlus;</p> <p>matemaatika- sirge, sirglõigu, geomeetriliste kujundite joonestamine joonlaua ja pliiatsiga.</p>
I kooliaste: 1. Klass 52,5 tundi		

I kooliaste: 2.klass 52,5 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitlus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine. Töötamine iseseisvalt ja grupis. • Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. • Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. • Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine. • Piltjutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon 	<p>Õpilane:</p> <p>1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu;</p> <p>2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks;</p> <p>3) valib ise sobivaima kujutusviisi;</p> <p>4) katsetab kõiki tehnikaid;</p> <p>5) tunneb kodukoha kultuuriobjekte;</p> <p>6) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost;</p> <p>7) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>	<p>Eesti keel: intonatsioon, ilmekus, selge eneseväljendus. Koomiks.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puude, esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine. 	<p>Õpilane:</p> <p>1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu;</p> <p>2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks;</p>	<p>Loodusõpetus: elusloodus, ilm, ilmastikunähtused.</p> <p>Matemaatika: geomeetrilised kujundid.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil. • Ümbrus: mägede, pilvede jne kujutamine mitmel erineval moel. • Asjad: eseme tähtsamad tunnused. • Geomeetria: geomeetristest kujunditest pilt. • Inimene: inimese vanus, amet jne, joonistamine mälu järgi. 	<p>3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) katsetab kõiki tehnikaid; 5) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 6) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>	<p>Inimeseõpetus: ametid.</p>
<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situatsiooni kirjeldav lähteülesanne. • Ideede selgitamine, vormistamine jooniste ja makettidena. • Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne. • Vormi ja funktsiooni seos. • Märk: liiklusmärkide keel • Kiri: dekoratiivkiri kingipakil vms 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades; 2) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 3) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 4) valib ise sobivaima kujutusviisi; 5) katsetab kõiki tehnikaid; 6) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 7) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: positiivne hoiak õppimisele, tutvumine disaineri elukutsega. Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng: loodus minu ümber, turvalise keskkonna hoidmine. Matemaatika: geomeetrised kujundid, mõõrmine, mõõtühikud. Eesti keel: suur- ja väiketähe ortograafia.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meediad kodus ja koolis. • Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustatsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video). • Piltjutustuste kujundamine (nt foto sidumine joonistuste ja tekstiga). • e-kaart. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima kujutusviisi; 4) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine. Eesti keel: õpitud ortograafiareeglid, poolitamine.</p>
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vana ja uue võrdlemine. Eesti kultuuripärandi tähtsused. • Muuseumide ja näituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas; 2) tunneb kodukoha kultuuriobjekte. 	<p>Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus. Inimeseõpetus: tänapäeva elu ja elu vanasti, muuseumid.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Eesti ja maailm: lossid, kindlused ja mõisahooned. Rahvakunst: talu ja taluriistad. 		
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunstitehnikate ja töövõtete loominguine rakendamine. Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine. Maal: tempera. Skulptuur: seisvad figuurid materjali lisamisega. <p>Graafika: monotüüpia jt erinevad tõmmised.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu; 2) on iseseisev, kuid valmis ka koostööks; 3) valib ise sobivaima materjali; 4) katsetab kõiki tehnikaid; 5) taipab eseme vormi ja funktsiooni seost; 6) käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös, tulemuste esitlemine.</p> <p>Loodusõpetus: inimese kehaosad, loomade kehaosad.</p>

I kooliaste: 3.klass 52,5 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitlus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oma tööde esitlemine, selgitamine ja kaaslaste kuulamine. Töötamine iseiselt ja grupis. • Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. • Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. • Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine. • Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. 2) On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. 3) Valib ise sobivaima kujutusviisi. 4) Katsetab kõiki tehnikaid. 5) Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. 6) Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. 7) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Tehnoloogia: tehniliste vahendite kasutamine loomingulistes ülesannetes. Eesti keel: suuline ja kirjalik eneseväljendus.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puude, Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine. • Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil. • ÜMBRUS Maastik kevadel, suvel, sügisel, talvel. • ASJAD Esimesed katsetused kujutamisel naturist. • GEOMEETRIA Plasttaarast, karpidest loomade vm meisterdamine. • INIMENE Dünaamiline kriipsujuku liikumise kavandamisel. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. 2) On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. 3) Valib ise sobivaima kujutusviisi. 4) Katsetab kõiki tehnikaid. 5) Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. 6) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös. Keskkond ja jätkusuutlik areng: loodusest kui terviksüsteemist arusaama kujundamine. Loodusõpetus: aastaajad ja värvid looduses.</p>

<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situatsiooni kirjeldav lähteülesanne. • Ideede selgitamine, vormistamine jooniste ja makettidena. • Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne. • Vormi ja funktsiooni seos. • MÄRK Stilisatsioon. • KIRI Šrifti valik vastavalt ülesandele. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kunstitunnis omandatud oskuste rakendamine digitaalsete vahenditega töötades . 2) Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. 3) On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. 4) Valib ise sobivaima kujutusviisi. 5) Katsetab kõiki tehnikaid. 6) Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. 7) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine erinevate elukutsetega. Eesti keel: kirjalik eneseväljendus.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meediad kodus ja koolis. • Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video). • Uue tähenduse andmine asjadele või kujutatavale konteksti muutmisega (nt juurviljadest tegelased tervisliku toitumise-videos). 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. 2) On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. 3) Valib ise sobivaima kujutusviisi. 4) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine. Inimeseõpetus: tervislik toitumine.</p>
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vana ja uue võrdlemine. Eesti kultuuripärandi tähtsused. • Muuseumide ja näituste külastamine, kunstiteoste vaatlemine ja aruteludes osalemine. • EESTI JA MAAILM Lähikonna kunstigalerii, muuseumi asukoht ja funktsioon. • RAHVAKUNST 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 2) Tunneb kodukoha kultuuriobjekte 	<p>Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus. Inimeseõpetus: Eesti haldusjaotus, vallad, kihelkonnad.</p>

Kindamustrid, sokisääred vms.		
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstitehnikate ja töövõtete loominguline rakendamine. • Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine. • MAAL Akvarell, pastell • SKULPTUUR Voolimine ühest tükist, ilma juurde lisamiseta. • GRAAFIKA Papitrükk vms 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. 2) On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. 3) Valib ise sobivaima materjali. 4) Katsetab kõiki tehnikaid. 5) Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. 6) Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas. 	<p>Loodusõpetus: kaitseväärtus. Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine.</p>

2.1.5. Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve, hindab enda ja teiste isikupära;
- 2) eksperimenteerib mõtete, vahendite, materjalide ja kunstitehnikatega;
- 3) tegutseb loovates ja uurimuslikes rühmatöodes ühise tulemuse nimel;
- 4) rakendab oma loomingulisi võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi;
- 5) on avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes;
- 6) tunneb huvi kunstiloomingu ja paikkondliku kultuuri vastu;
- 7) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 8) näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.

Hindamise alused

II kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid;
- 6) arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

2.1.6. Kunsti õpitulemused, õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes

Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) teab eesti kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, uurib ja võrdleb kunstiteoseid;
- 2) arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle, tõlgendab oma vaatenurgast erinevate ajastute kunstiteoseid;
- 3) väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolme-mõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid;
- 4) visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 5) oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot;
- 6) võrdleb ruumilise keskkonna ja igapäevaste tarbeesemete omadusi, kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda, mõistab võimalusi, kuidas tarbida loodust säästvalt;
- 7) arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle reaalses ja virtuaalses keskkonnas, analüüsib oma eagrupile mõeldud visuaalse meedia sõnumeid;
- 8) tegutseb eetilisel ja ohutul nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

Õppesisu

Kavandamine kui ideede arendamise protsess. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid.

Kujutamiseõpetus. Värvusõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.

Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.

Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.

Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.

Kunstiteoste analüüs. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.

Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.

Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus. Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

Õppetegevus

Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, koostöö ühise tulemuse nimel.

Visandamine ja kavandamine. Kujutamine ja kujundamine. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine.

Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.

Kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja nende loov kasutamine.

Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.

Filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.

Õppekäigud muuseumidesse, kunstiüritustele, nüüdiskunsti näitustele.

II kooliaste: 4.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemus	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitlus
Uurimine, avastamine, ideede arendamine <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslik ja loov koostöö. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine. • Kujuta-mine, väljendamine, kujunda-mine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine. • Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. • Värv kui väljendusvahend. • Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. • Realistlikkus ja abstraktsus kunstis. 	Taotletakse, et õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) visandab ja kavandab; 2) on valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid; 3) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia); 4) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi; 5) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid; 6) uurib disainilahendusi ja leiutab ise; 7) käitub virtuaalmaailmas eetilisel. 	Muusika: meeleoluvisualiseerimine. Eesti keel: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine; eseme, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine.
Pildiline ja ruumiline väljendus <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. • Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. • ÜMBRUS Erinevad majad linnas ja maal. • ASJAD Esemete suurussuhted • INIMENE Inimesed tegevuses, nägu ja meeleolu. • GEOMEETRIA Kubistlikus stiilis pilt 	Taotletakse, et õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) visandab ja kavandab; 2) on valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid; 3) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia), 4) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi; 5) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. 	Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus. Matemaatika: geomeetrilised kujundid, mõõtmine, pikkusühikud.
Disain ja keskkond <ul style="list-style-type: none"> • Probleemipõhine lähteülesanne. 	Taotletakse, et õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1) visandab ja kavandab; 	Loodusõpetus: asula; elukeskkond maaasulas

<ul style="list-style-type: none"> • Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksiste ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine. • Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. • MÄRK Liiklusmärkide analoogial põhinev uute märkide kujundamine. • KIRI • (Trüki-) tähtede kujundamine. Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel. 	<ol style="list-style-type: none"> 2) on valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid; 3) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia); 4) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi; 5) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid; 6) uurib disainilahendusi ja leiutab ise. 	<p>ja linnas; Eesti linnad; koduasula plaan; elutingimused asulas.</p> <p>Matemaatika: geomeetrilised kujundid ja mõõtmine.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoste, arvuti-mängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine. • Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. • Ruumilisus pildil, fotol, filmis. Inimene ja tema tegevused. Ilmastikunähtuste jäädvustamine. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). 2) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. 3) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. 4) käitub virtuaalmaailmas eetiliselt. 	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös, tulemuste esitlemine.</p> <p>Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs.</p>
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused. • Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. • EESTI JA MAAILM 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia); 2) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi; 3) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid; 4) uurib disainilahendusi ja leiutab ise. 	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine disaineri elukutsega; tootmine ja ettevõtlus.</p> <p>Keskond ja ühiskonna jätkusuutlik areng: loodus minu ümber, turvalise keskkonna hoidmine.</p>

<p>Teosed, kus värvil on suurem roll (postimpressionistid, fovistid ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • RAHVAKUNST Lilltikand (pulmatekk). 		
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visandamine ja kavandamine. • Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. • Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine. • Digitaalsete tehnikate katsetamine. • MAAL Akrüül jt kattevärvid. • SKULPTUUR Pehmed materjalid nt savi või saepurumass. • GRAAFIKA Faktuurpilt, materjalitrükk. Heledusastmed värvipliatsitega. 	<p>Taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) visandab ja kavandab; 2) on valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid; 3) mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia); 4) võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi; 5) kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid; 6) uurib disainilahendusi ja leiutab ise. 	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös, tulemuste esitlemine.</p> <p>Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs</p>

II kooliaste: 5.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslik ja loov koostöö. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine. • Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine. • Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama erinevaid tehnikaid.</p>	<p>Muusika: meeleolu visualiseerimine. Kirjandus: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine; eseme, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine. Loodusõpetus: teema “Asula”, elukeskkond</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Värv kui väljendusvahend. • Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. • Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid. 		<p>maa-asulas ja linnas; Eesti linnad; koduasula plaan; elutingimused asulas.</p> <p>Võõrkeel: info otsimine internetist.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. • Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. • Ümbrus: taevas. • Asjad: Ühe eseme erinevate osade suhe. • Inimesed: inimese liikumisasendid. Keha mahulisus. • Geomeetria: esemete jaotamine geomeetrilisteks kehadeks. 	<p>Visandab ja kavandab. Analüüsib ja uurib erinevaid teoseid.</p>	<p>Kirjandus: kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine.</p> <p>Teabekeskond: võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine.</p>

II kooliaste: 5.klass 35 tundi (järgtabel 1)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemipõhine lähteülesanne. • Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksita ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine. • Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. • Märk: liiklusmärkide analoogial põhinev uute märkide kujundamine. • Kiri: šrift. • Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel. 	<p>Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>	<p>Tehnoloogiaõpetus: mõõtmine, mõõtühikud, eskiis ja kavandamine.</p> <p>Matemaatika: geomeetrilised kujundid ja mõõtmine; nurkade liigid; paralleelsed ja ristuvad sirged; mõõtühikud.</p> <p>Loodusõpetus: asula; elukeskkond maa-asulas ja linnas; Eesti linnad; koduasula plaan; elutingimused asulas; tehiskooslus; park, pinnavormid.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine. • Liikumsiillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. • Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis. Linnaruumi detailide, märkide ja kirjade kogumine (pildistamine) ja analüüsimine. Tootereklaam. 	<p>Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.</p>	<p>Kirjandus: animafilmi olemus; koomiline ja mittekoomiline.</p> <p>Teabe keskkond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs.</p>

II kooliaste: 5.klass 35 tundi (järgtabel 2)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti tuntumad teosed eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused. • Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. • Eesti ja maailm: konstrueeriv kunst (kubism, juugend...). • Rahvakunst: sõled, kapad, kirstud. 	<p>Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.</p>	<p>Ajalugu: ajalooallikad; eluolu; tegevusalad; elamud, rõivastus, toit; kultuur ja traditsioonid, nende muutumine ajas.</p> <p>Eesti keel: visuaalselt esitatud info (foto, joonis, graafik) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.</p>
<p>Materjalid, tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visandamine ja kavandamine. • Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. • Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine. • Digitaalsete tehnikate katsetamine. • Maal: kattevärvid, akvarell, pastel. • Skulptuur: papier-mache. • Graafika: papitrükk, graafikatööde vormistamine, heledusastmed graafidijoonistuses. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine erinevate elukutsetega.</p>

II kooliaste: 6.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslik ja loov koostöö. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine. • Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine. • Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. • Värv kui väljendusvahend. • Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. • Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.</p>	<p>Muusika: meeleolu visualiseerimine. Kirjandus: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine; eseme, olendi, inimese, tegevuskoha, looduse, tunnete kirjeldamine.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. • Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. • Ümbrus: taevas. • Asjad: Ühe eseme erinevate osade suhe. • Inimesed: inimese liikumisasendid. Keha mahulisus. • Geomeetria: kera, silindri, tahuka kujutamine. 	<p>Visandab ja kavandab. Analüüsib ja uurib.</p>	<p>Ajalugu: ajaloolised gravüürid ja maalid linnadest; ajaloolised fotojäädvustused. Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus.</p>

II kooliaste: 6.klass 35 tundi (järgtabel 1)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemipõhine lähteülesanne. • Trükiste, filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele ning graafilise disaini kujundusvõtete uurimine ja kriitiline võrdlemine. • Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. • Märk: märk kui sümbol. • Kiri: logo. • Foto, digitaalgraafika, video ja animatsiooni kasutamine lähiümbruse uurimisel. 	<p>Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.</p>	<p>Matemaatika: peegeldus sirgest, telg-sümmeetria; geomeetrised kujundid; sümmeetria arhitektuuris ja kujutavas kunstis</p> <p>Ajalugu: sümbolid Vanas Egiptuses; sümbolite kasutamine eri kultuurides.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine. • Liikumsiillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. • Valgus, vari ja värv objekti vormi edasiandmisel. 	<p>Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.</p>	<p>Teabe keskkond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs.</p> <p>Loodusõpetus: õhk, õhu tähtsus; õhu koostis, õhu omadused; õhu liikumine ja tuul; pilved ja sademed.</p> <p>Muusika: tehiskeskonna kujutamine muusikas (nt S. Reich „Sity Life“).</p> <p>Loodusõpetus: elukeskkonnad Eestis, eluslooduse mitmekesisus; inimese mõju ökosüsteemidele.</p>

II kooliaste: 6.klass 35 tundi (järgtabel 2)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiteose analüüs. Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine ja nähtu mõtestamine. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti tuntumad teosed eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused. • Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid • Kunst käsikäes ajalootunniga (kauged kultuurid, antiik ...). • Rahvakunst: taluarhitektuur. 	<p>Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.</p>	<p>Muusika: rahvalaulud ja muusika. Ühiskonnaõpetus: kultuur rahvusliku identiteedi kandjana. Kultuuriline identiteet: omakultuur ja kultuuride mitmekesisus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p>
<p>Materjalid, tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visandamine ja kavandamine. • Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. • Ruumilise kompositsiooni, mudeli või maketi valmistamine. • Digitaalsete tehnikate katsetamine. • Maal: segatehnikad. • Skulptuur: materjalide kombineerimine. • Graafika: linoollõige, graafikatööde vormistamine, heledusnüansid grafiidijoonistuses (valgus, vari). 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Teabekeskond: oma eesmärkide ja huvide tarbeks teabe leidmine; otsimootorite, sõnastike ja entsüklopeediate kasutamine. Loodusõpetus: loodus- ja keskkonnakaitse Eestis; inimese mõju keskkonnale; bioloogilise mitmekesisuse kaitse; kaitsealad.</p>

2.1.7. Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

Õppetegevus

9. klassi lõpetaja:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö ning uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ning kriitilise mõtlemise ja probleemilahenduse oskusi;
- 2) tunnetab ning arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) eksperimenteerib mõtete, mõistete, kunstitehnikate ja uute meediumidega;
- 4) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab kunsti kui kultuuride vahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja nüüdis-kunsti rolli ühiskonnas;
- 8) väljendab oma arvamusi ja teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutades kunsti oskussõnavara;
- 9) tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 10) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 11) omab ülevaadet kunsti, disaini ning arhitektuuriga seotud elukutsetest ja ametitest.

Hindamise alused

III kooliastmes hinnatakse:

- 1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;
- 2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;
- 3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loov-ülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;
- 4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;
- 5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja maketeerimist.

2.1.8. Kunsti õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus III kooliastmes

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja:

- 1) teab Eesti ja maailma kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, teadvustab kunsti rolli ühiskonnas; seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 2) analüüsib eri ajastute kunstiteoseid nii näitusel kui klassiruumis, mõistab nüüdiskunsti nähtuste laia teemade ringi ning väljendusvahendite mitmekesisust;

- 3) visandab, kavandab ja maketeerib loovülesandeid lahendades, otsib ja arendab erinevaid lahendusvariante ning isikupäraseid teostusvõimalusi;
- 4) rakendab loomisel, uurimisel ja kunsti ning visuaalkultuuri tarbimisel infokommunikatsiooni vahendeid;
- 5) esitleb enda loovtööde tulemusi ja põhjendab valikuid, tõlgendab kaaslaste loovtöid;
- 6) leiab teadlikult traditsioonilisi või uusi meediume kasutades erinevaid lahendusi, kuidas väljendada oma mõtteid ja teadmisi, kasutab sihipäraselt tasapinnalise, ruumilise ja ajalise loomingu väljendusvahendeid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- 7) analüüsib ruumilist keskkonda ja disainiobjekte eesmärgipärasuse, uuenduslikkuse, ökoloogilisuse, esteetilisuse ja eetilise seisukohast, mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ning parem lahendus;
- 8) arutleb visuaalkultuuri avaldumisvormide, sümbolite ja kultuuriliste märkide üle, hindab virtuaalset keskkonda eetilise ja turvalisuse seisukohast.

Õppesisu

Kunsteose vorm ja kompositsioon, perspektiiv, värvilahendus. Materjalide ja tehnika valiku seos sõnumi ja kontekstiga. Kujutamise viisid (nt stiliseerimine, lihtsustamine, abstraheerimine, deformeerimine jne). Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile.

Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).

Kunst ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldajana. Tuntumate teoste näited ja väljendusvahendite muutumine eri kultuuride kunstiajalos (valikuliselt).

Kunsteosed ja stiilid. Lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina.

Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad.

Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted. Disainiprotsess probleemile uue lahenduse leidmiseks. Tekstid, pildid ja joonised esitluste ja infomaterjalide kujunduses.

Kirjagraafika ja graafilise kujunduse baasvõtted.

Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö ning seosed loomemajandusega. Näited Eesti kunstnike, arhitektide ja disainerite loomingust.

Õppetegevus

Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd.

Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.

Töö kavandamine, tegemine, esitlemine ja analüüsimine.

Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.

Õppekäigud muuseumi, nüüdiskunsti näitustele ja kunstisündmustele.

Ekspositsiooni arutelud, ainealase terminoloogia kasutamine.

Infootsing erinevatest teabeallikatest.

Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.

Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest lähtudes.

III kooliaste: 7.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitlus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraheerimine, deformeerimine jne. • Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju. • Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöös (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). • Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis. • Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum. Kunstiliigid. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Tehnoloogia: tehniliste vahendite kasutamine loomingulistes ülesannetes ja töö dokumenteerimisel.</p> <p>Eesti keel: suuline ja kirjalik eneseväljendus.</p> <p>Võõrkeeled: suuline ja kirjalik eneseväljendus.</p> <p>Muusika: muusikaline eneseväljendus (laulmine, pillimäng, liikumine).</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). • Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana. • Kadreerimine, pildiplaanid, detailid. • Ümbrus: tänav, taluõu, maja välisdetailid. Maja siseruum. • Asjad: Ruumi kolm mõõdet. Iseseisev natüürmordi koostamine, vaatluspunkti valik. • Inimene: näo detailid. • Geomeetria: Kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujunditele. 	<p>Visandab ja kavandab. Analüüsib.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: loodusest kui terviksüsteemist arusaama kujundamine.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p> <p>Loodusõpetus: sügismärgid looduses.</p> <p>Muusika: sügis muusikas (Antonio Vivaldi jt.).</p>

III kooliaste: 7.klass 35 tundi (järgtabel 1)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sihtrühmapõhine lähteülesanne. • Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. • Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. • Märk: geomeetriliste kehade, märkide, kujundite ja värvide mitmetähenduslikkus. Plakat. • Kiri: omaloodud šrifti kujundamine. 	<p>Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>	<p>Loodusõpetus: aastaajad ja värvid looduses; kaitsevärvus, hoiatusvärvus. Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng: loodus minu ümber, turvalise keskkonna hoidmine. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine disaineri elukutsega; tootmine ja ettevõtlus.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega. • Infootsing erinevatest teabeallikatest. • Digitaalne pilditöötlus. Originaal, koopia, reproduktioon. Foto ajaloolose dokumendina. Autorikaitse. • Teose muutmine mõjusamaks peegelduse, perspektiivi, illusiooni või muu võttega. 	<p>Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. On valmis katsetama uusi tehnikaid.</p>	<p>Muusika: muusikaline omalooming. Teabekeskond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös, tulemuste esitlemine.</p>

III kooliaste: 7.klass 35 tundi (järgtabel 2)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed. • Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Kunstiliigid. • Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid. • Kunstiteoste säilitamine. • Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja. • Rahvakunst: etnograafia ja tänapäev, rahvuslik ja rahvalik. 	<p>Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>	<p>Loodusõpetus: aastaajad ja värvid looduses; kaitsevärvus, hoiatusvärvus.</p> <p>Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng: loodus minu ümber, turvalise keskkonna hoidmine.</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: positiivne hoiak õppimisse, tutvumine disaineri elukutsega; tootmine ja ettevõtlus.</p>
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. • Maal: akrüül, maalimine erinevatele materjalidele. Graffiti. • Skulptuur: paberskulptuur ilma liimita. • Graafika: segatehnika. 	<p>Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. On valmis katsetama uusi tehnikaid.</p>	<p>Muusika: muusikaline omalooming.</p> <p>Teabe keskkond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; leitud teabele kriitilise hinnangu andmine; visuaalse teksti analüüs.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös, tulemuste esitlemine.</p>

III kooliaste: 8.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. • Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju. • Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). • Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis. • Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum. Kunstiliigid ja – stiilid. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Teabekeskond: oskus leida informatsiooni ja seda kriitiliselt hinnata. Tehnoloogia ja innovatsioon: IKT rakendamise dokumenteerimisel ja esitluse koostamisel.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). • Kunstiteosed, - stiilid ja lood inspiratsiooniallikana. • Kadreerimine, pildiplaanid, detailid. • Ümbrus: loodus detailides, realistlik maastikumaal. • Inimene: meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine. • Geomeetria: Arhitektoonika. 	<p>Visandab ja kavandab. Analüüsib.</p>	<p>Kirjandus: elulood, olustikukirjeldus. Emakeel: tekstianalüüs, suuline eneseväljendusoskus. Ajalugu: aja lugu. Muusika: lood muusikas (regilaul, laul, ooper, muusikal). Väärtused ja kõlblus: inimestevahelised suhted ja kommunikatsioon.</p>

III kooliaste: 8.klass 35 tundi (järgtabel 1)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
Disain ja keskkond <ul style="list-style-type: none"> • Sihtrühmapõhine lähteülesanne. • Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. • Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. • Märk: initsiaal. • Kiri: kalligraafia. 	Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.	Eesti keel: enese-väljendamisoskus, osalemine aruteludes. Käsitöö / Tehnoloogia: materjalide tundmine, töövahendid ja töövõtted. Keskkond ja jätkusuutlik areng: tarbimine ja taaskasutus; ökoloogia ja keskkonnakaitse; inimtegevus keskkonnaprobleemide lahendamisel.
Meedia ja kommunikatsioon <ul style="list-style-type: none"> • Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega. • Infootsing erinevatest teabeallikatest. • Digitaalne pilditöötlus. Originaal, koopia, reproduktsioon. • Ruumilisus ja ruumilisuse illusioon. 	Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.	Teabekeskond: info otsimine, leitud teabe kriitiline hindamine. Väärtused ja kõlblus: inimestevahelised suhted ja kommunikatsioon.

III kooliaste: 8.klass 35 tundi (järgtabel 2)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed. • Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Kunstiliigid. • Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid. • Kunstiteoste säilitamine. • Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja. • Rahvakunst: etnograafia ja tänapäev, rahvuslik ja rahvalik. 	<p>Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Eesti kultuuri väärtustamine, teadlikkus teistest kultuuridest.</p> <p>Teabekeskond: info otsimine, leitud teabe kriitiline hindamine.</p>
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. • Maal: akrüül, maalimine erinevatele materjalidele. Popkunst. • Skulptuur: popkunst. • Graafika: segatehnika. Erinevate graafikaliikide katsetused. 	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Muusika: vaikus ja müra.</p> <p>Loodusõpetus: meeleeelund, meeled, kuulmine, kompimine, maitsmine, haistmine, nägemine.</p> <p>Tervis ja ohutus: tervist väärtustavate hoiakute kujundamine; riskidega arvestavate oskuste arendamine.</p>

III kooliaste: 9.klass 35 tundi

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Uurimine, avastamine, ideede arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. • Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju. • Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). • Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis. • Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum. Kunstiliigid ja – stiilid. 	<p>Tunneb animatsiooni eriliike.</p> <p>Leiab loovülesandes erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi.</p> <p>Kasutab loovtöös digitaalseid tehnoloogiaid.</p> <p>Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.</p> <p>Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: taaskasutus; loodus minu ümber, turvalise keskkonna hoidmine.</p> <p>Tehnoloogia: IKT vahendite kasutamine loomingulistes ülesannetes ja töö dokumenteerimisel.</p>
<p>Pildiline ja ruumiline väljendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teatud kujutamismõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). • Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooni- allikana. • Kadreerimine, pildiplaanid, detailid. • Ümbrus: loodus detailides, realistlik maastiku- maal. • Inimene: meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine. • Geomeetria: Arhitektoonika. 	<p>Teab kunsti ja sporti ühendanud kunstipraktikaid ning nende teostajaid.</p> <p>Teab eri spordialasid, abivahendeid ja mõõtemetodeid.</p> <p>Saab aru, et kunsti võib olla ka spordis ja vastupidi.</p> <p>On läbinud praktikumi spordiürituse korraldamises, seal osalemises või dokumenteerimises.</p>	<p>Kehaline kasvatus: tuleviku spordi- ja olümpiaalad.</p> <p>Bioloogia: inimese luud ja lihased; hingamine; treeningu mõju lihaskonnale; infovahetus väliskeskkonnaga.</p> <p>Inimeseõpetus: esmaabi.</p> <p>Muusika: heli tugevuse mõju organismile.</p> <p>Tervis ja ohutus: tervislikud eluviisid, liikumise tähtsus, traumade vältimine.</p>

III kooliaste: 9.klass 35 tundi (järgtabel 1)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Disain ja keskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sihtrühmapõhine lähteülesanne. • Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. • Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. • Märk: initsiaal. • Kiri: kalligraafia. 	<p>Teab, kuidas kiri läbi ajaloo on arenenud ja muutunud; teab, mis on kalligraafiline kunst ja konkreetne poeesia.</p> <p>Seostab kirjavorme arhitektuuriga.</p> <p>Tunneb ära olulisemad kirjastiilid.</p>	<p>Eesti keel: reklaami või infolehe koostamine, sõnalise teksti seostamine pildilise teabega.</p> <p>Muusika: graafiline notatsioon.</p> <p>Kirjandus: kunstnikud kirjanduses.</p>
<p>Meedia ja kommunikatsioon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega. • Infootsing erinevatest teabeallikatest. • Digitaalne pilditöötlus. Originaal, koopia, reproduktsioon. • Ruumilisus ja ruumilisuse illusioon. 	<p>Teab, mis on piktogramm.</p> <p>Teab kunstnikke, kes kasutavad märgilist pildi-keelt.</p> <p>On omandanud kogemused piktogrammide loomisel.</p> <p>Oskab rühma liikmena luua sõnumiga piltjutustust ja luua ühistöödest terviklikku väljapanekut ja esitada teost publikule.</p>	<p>Tehnoloogia: IKT vahendite kasutamine loomingulistes ülesannetes ja töö dokumenteerimisel.</p> <p>Teabe keskkond: infotehnoloogia võimalused teabe hankimisel; visuaalse teksti analüüs.</p>

III kooliaste: 9.klass 35 tundi (järgtabel 2)

Õppetegevus	Õpitulemused	Integratsioon teiste ainetega Läbivate teemade käsitus
<p>Kunstikultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed. • Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Kunstiliigid. • Erinevate kultuuride tuntumate teoste näiteid. • Kunstiteoste säilitamine. • Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja. • Rahvakunst: etnograafia ja tänapäev, rahvuslik ja rahvalik. 	<p>Teab mõningaid popkunstnikke (Richard Hamilton, Andy Warhol, Andres Tolts, Kaljo Põllu); mõtleb kriitiliselt; massikultuuri ja tarbimise teemal;</p>	<p>Ajalugu: kultuur ja eluolu 20. ja 21. sajandil.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: Inimestevahelised suhted; väärtused; ühiskonna jätkusuutlikkus.</p>
<p>Materjalid ja tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. • Maal: akrüül, maalimine erinevatele materjalidele. Popkunst. • Skulptuur: popkunst. • Graafika: segatehnika. Erinevate graafikaliikide katsetused. 	<p>Loob oma popkunsti laadis kolaaži.</p> <p>Teab fotot kasutavaid kunstnikke (David Hockney, DeStudio - Herkki Erich Merila, Peeter Laurits).</p> <p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid.</p> <p>Visandab ja kavandab. On valmis kasutama uusi tehnikaid.</p>	<p>Ajalugu: kultuur ja eluolu 20. sajandi esimesel poolel.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühistegevuse kavandamine, osalemine rühmatöös.</p> <p>Tehnoloogia: IKT vahendite kasutamine loomingulistes ülesannetes ja töö dokumenteerimisel.</p>

2.2. MUUSIKA

2.2.1. Pädevused muusikaõpetuses

1. Kultuuri-ja väärtuspädevus: Muusikaõppeaines rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsivate muusikateoste ja muusikasündmuste kaudu teostatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline omaloominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljendamise vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasutatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.
2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus: Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja esitlused, ühismuuseumitsemine, ühistes kultuuriprojektides ning ühistes valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamusest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilises ja virtuaalsetes keskkondades.
3. Enesemääratluspädevus: Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tunda õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.
4. Õpipädevus: Muusikaõpetuses kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite, ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt, kui ka rühmas lahendatavad uurimis-, ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Muusikaõpetuses saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.
5. Suhtluspädevus: Muusikaõpetuses on tähtsal kohal muusikateostest, -stiilidest,-ajastutest rääkimine, kasutades nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Muusikateoste kuulamine ja analüüsimine ning arutlustes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad õpilase väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referaatide ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab õpilasi kasutama mitmesugust info esitamise viise (multimeedia võimalused).

6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus: Muusikaõpetuses rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama mõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne.), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Muusikaterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loovülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika arengus.
7. Ettevõtluspädevus: Vajalike oskuste kujunemist toetavad muusikaõpetuses individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Muusikaõpetuses väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimalusi valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.
8. Digipädevus: Õpitakse looma digitaalseid palasid, kirjutama muusikat arvutiprogrammidega, kasutama multimeediume ning suheldakse ja tehakse koostööd erinevates digikeskkondades. Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kodukondades suheldes. Leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle ajakohasust ja usaldusväärsust. Osaleda digitaalses siseloomes, seal hulgas tekstide, piltide, ja multimeediumite loomisel ja kasutamisel. Kasutada probleemi lahendamiseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades. Olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti. Järgida digikeskkonnas samu moraali ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.2.2. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;

7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse.

2.2.3. Muusika õppeaine kirjeldus

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. **Lauldakse** nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatena. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatraditsioonide säilitamisele ja edasikandmisele, mille üks väljund on kõigi õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus. **Pillimängus** omandatakse erinevate rütmide (sh kehapilli) ja plaatpillide ning 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna. Olulisel kohal on muusikaline **liikumine**: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st **omaloomingu** kaudu. **Muusika kuulamisega** õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o **muusikalist kirjaoskust**, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saavutada õpilaste mitmekülgset kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

II kooliastme õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust rakendatakse kõigis muusikalistes tegevustes. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised tegevused on selleski kooliastmes **laulmine** ja **pillimäng**. Klassitunnis lauldakse *a cappella* ja saatena ühe- ja kahehäälselt, koolikooris kahe- ja kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi erinevates pillikoosseisudes ning omandatakse 6-keelse väikekandle või plokkflöödi lihtsamad mänguvõtted. (mänguvõtteid plokkflöödil ja 6-keelsetel väikekannedel saab omandada siis, kui õpilastel on olemas plokkflöödid ja väikekanded - need tuleks koolil või õpilastel enestel muretseda, kas siis klassiti või individuaalselt). **Liikumistegevuse** põhiohk on eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse **muusikalise omaloomingu** kaudu. **Muusikat kuulates** arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub *muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsides ning oma arvamus põhjendamine vestlustes*. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o **muusikalist kirjaoskust**, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste eneseväljendusoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada *silmaringi, käiakse kontsertidel ja*

muusikaetendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

III kooliastmes on tähelepanu keskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis **lauldakse** nii ühe- kui ka mitmehäälselt, koolikooris kahe- või kolmehäälselt. Süvendatakse **pillimängu** oskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarrilise akordmänguvõtted. Kuna selles vanuseastmes on suur huvi pop- ja rokkmuusika vastu, tuleks leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi. Laulmine ja pillimäng pakuvad **muusikalise omaloomingu** ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksik- kui ka rühmatööna. **Muusikat kuulates** tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse kujundamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o **muusikalist kirjaoskust**, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) toetatakse õpilaste isikupärase esinemisoskust. Et omandada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri *ning avardada silmaringi, käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel.* Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

2.2.4. Muusika õppe- ja kasvatusesmärgid I kooliastmes

I kooliastme õppetegevused on:

- 1) ühehäälnelise laulmine ja osalemine koolikooris;
- 2) meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil; (mänguoskusi plokkflöötidel ja 6-keelsetel väikekanneldel saab omandada siis, kui need pillid on koolil olemas, või võimalusel muretsevad õpilased need enestele ise, kas klassiti või individuaalselt.)
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;
- 6) esinemisjulguse ja -oskuse arendamine;
- 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
- 8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.

Hindamise alused

I kooliastmes hinnatakse: peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. Eesmärgiks on õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu.

1) Laulmises:

- loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;
- individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;
- aktiivset osavõttu ühislaulmisest;
- õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel;
- ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.

2) Pillimängus:

- individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust;
- kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist.
- õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.
- Muusikalises liikumises hinnatakse sisu, meeoleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust.

3) Omaloomingus arvestatakse:

- ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;
- muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist.

4) Muusika kuulamises ja muusikaloos arvestatakse:

- arutus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades;
- laulu ja pillimuusika eristamist;
- eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt);
- marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist.

5) Arvestatakse muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus.

6) Õppekäikudel arvestatakse:

- originaalsust;
- väljendusoskust;

- muusika oskussõnade kasutamist.

2.2.5. Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus I kooliastmes

Laulmine: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning peast oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete so,mi, ra)kasutamine; ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2.Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleu; 3.Oskab laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; 4.Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega; 5.Oskab laulda erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; 6.Laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn(F:Pacius), Mu koduke(A.Kiiss), Tiliseb, tiliseb aisakell(L. Wirkhaus), lastelaule Lapsed tupp, Kevadel. 7.Laulab meloodiat käemärkide(so, mi, ra), astmetrepi ja noodipildi järgi 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Muinasjutt.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Sügise märgid; Talve märgid; Kevade märgid; Suvemärgid.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine, koordinatsioon.</p>

Pillimäng: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
Pillimängu rakendamine kaasmängudes;mänguaoskuse omandamine keha-,rütmi-ja plaatpillidel. Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; 2. väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. 	<p><u>Matemaatika:</u> taktimõõt.</p> <p><u>Tööõpetus :</u> Lihtsate rütmipillide valmistamine(rütmimunad,papptrumm,kõlakõrred,tsitrumm)</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordineerimine,</p>

Muusikaline liikumine: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
Muusikalise liikumise rakendamine muusikapala väljendamiseks. Tutvumine eesti laulu-ja ringmängudega. Esinemisjulguse ja-oskuse arendamine.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunneb ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; 2.Tantsib õpitud eesti laulu-ja ringmänge. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Kehapillisaated, koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> taktimõõt.</p>

Omalooming: 1. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. ● Liisusalmide loomine ● Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. ● Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistest tegevustes. ● Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Suudab laulda ja luua lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; 3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks. 4. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-rütmi-ja plaatpillidel. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapiillisaated, koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm).</p> <p><u>Tööõpetus :</u> Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikapalade kuulamine(laulu ja pillimuusika,eesti rahvalaulud,erineva karakteriga ja meeleoluga muusikapalad)</p> <p>Muusika meeleolu visualiseerimine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 2. Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusika meeleolu visualiseerimine.</p>

	kasutades õpitud oskussõnavara; 3.Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; 4.On tutvunud eesti rahvalauluga.	<u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.
--	--	---

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Rütm muusikas,rütmide kuulamine,plaksutamine,kasutamine erinevates ülesannetes.(rütmid ta,ti-ti,taa, taaa ja 1 löögiline paus).</p> <p>Mõistete takt,taktimõõt,taktijoon,lõpujoon õppimine ja kasutamine harjutustes(Tv.).</p> <p>Astmete so, mi, ra õppimine ja kõlamudelite kasutamine.</p> <p>Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes.</p>	<p>1. Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: ta,ti-ti,taa,taaa ja 1 löögiline paus.</p> <p>2. Mõistab 2-ja 3-osalise taktimõõdu tähenduats ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas; a.meetrum,takt,taktijoon,kordusmärk, lõpujoon,noodijoonestik,noodipea, noodivars. b.solist,rahvalaul(regilaul),rahvapill, rütmipill,helilooja,sõnade autor(luuletaja). c.muusikapala,salm,refraän.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u>rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kunst:</u>Kõlavärv</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u>koordinatsioon,õige kehahoid,vaba hingamine</p>

	d.rütm,meloodia,tempo,kõlavärv,vaikselt, valjult,piano,forte.	
--	---	--

Õppekäigud: 1. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
Muusikaelamuste saamiseks külastavad 1klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert,muusikäritusi,lavastusi jne. Tutvumine loodushäältega-õppekäik.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; 2. kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. 	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus, arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>
Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris õpetaja valikul; 	1.Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;	<u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.Muinasjutt.

<ul style="list-style-type: none"> ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning peast oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete so,mi, ra,le, jo alumina ra ja alumine so)kasutamine; ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine 	<p>2.Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;</p> <p>3.Oskab laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>4.Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega;</p> <p>5.Oskab laulda erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;</p> <p>6.Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti hümn(F:Pacius), Mai kooli laulu (T.Voll), Tiliseb, tiliseb aisakell(L.Wirkhaus)</p> <p>7.Laulab meloodiat käemärkide(so, mi, ra,le,jo), astmetrepi ja noodipildi järgi.</p>	<p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Sügise märgid; Talve märgid; Kevade märgid; Suvemärgid.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p>
---	--	--

Pillimäng: 2. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguosa omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. Esimeste mänguvõtete omandamine plokkflöödil ja lihtsate palade ja saadete mängimine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; 2. väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. 3. On omandanud plokkflöödi esimesed mänguvõtted ning kasutab neid musitssrides 4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viiulivõtit, tähtnimetusi ja nende asukohta noodijoonestikul. 	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Tööõpetus</u> : Lihtsate rütmipillide valmistamine (rütmimunad, papptrumm, kõlakõrred, Topsitrumm)</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordinatsioon, Hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>

Muusikaline liikumumine: 2. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikalise liikumise rakendamine muusikapala väljendamiseks.</p> <p>Tutvumine eesti laulu- ja ringmängudega.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunneb ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; 2. Tantsib õpitud eesti laulu- ja ringmänge. 	<p><u>Eesti keel</u>: Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: Kehapillisaated, koordinatsioon.</p> <p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p>

Omalooming: 2. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalvide, regivärsside ja lihtsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistes tegevustes. • Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärse, laulusõnu jne; 3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks. 4. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 2. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
Muusikapalade kuulamine (laulu ja pillimuusika, eesti rahvalaulud ja rahvapillilood, marss, valss, polka, erinevad karakterpalad).	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud karakterpalade kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 2. Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusika meeleolu visualiseerimine.</p>

Muusika meeleolu visualiseerimine.	muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 3.Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; 4.Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat(seoses rahvapilli muusika kuulamisega) 5.On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega(kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill). 6.Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega. 7.Seostab muusikapala selle autoriga	<u>Matemaatika</u> : Võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.
------------------------------------	---	--

Muusikaline kirjaoskus. 2. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Rütm muusikas, rütmide kuulamine, plaksutamine, kasutamine erinevates ülesannetes. (rütmid ta, ti-ti, taa, taaa ja 1 lõögiline paus).</p> <p>Mõistete takt, taktimõõt, taktijoon, lõpujoon, kordusmärk, õppimine ja kasutamine harjutustes (Tv.).</p> <p>Astmete so, mi, ra, le, jo, alumine so ja ra õppimine ja kõlamudelite kasutamine. Jo võtme kasutamine</p> <p>Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes.</p>	<p>1.Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: ta, ti-ti, taa, taaa ja 1 lõögiline paus.</p> <p>2.Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähenduats ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3.Mõistab JO võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes.</p> <p>4.Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas; a.meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea,</p>	<p><u>Eesti keel</u>: Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika</u>: Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus</u>: rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus</u>: Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kunst</u>: Kõlavärv</p>

	<p>noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b. koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul (regilaul), rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c. muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d. rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e. laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p>	<p>Kehaline kasvatus: koordineerimine, õige kehahoid, vaba hingamine</p>
--	---	--

Õppekäigud: 2. klass

Kooliastme õpetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad 2 klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tutvumine loodushäältega-õppekäigud loodusesse.</p>	<p>1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>2. kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p><u>Eesti keel</u>: Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst</u>: Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus</u>: Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika</u>: Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus</u>: Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

Laulmine: 3. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning peast oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2.Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu; 3.Oskab laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4.Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega; 5.Laulab peast kooliastme ühislause:Eesti hümn(F:Pacius) Mai kooli laul (T.Voll),Südatuksub,Teel,teele kurekesed,Kevadpidu. 6.Laulab meloodiat käemärkide,astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi(astmeid) 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.Muinasjutt.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Sügise märgid;Talve märgid;Kevadmärgid;Suvemärgid.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õiged kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p>

Pillimäng 3.klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguaoskuse omandamine keha-,rütmi-ja plaatpillidel.</p> <p>Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine.</p> <p>Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine,lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine.</p>	<p>1 Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des,ning iseseisvates palades.</p> <p>2.Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.</p> <p>3.On omandanud plokkflöödi esimesed mänguvõtted ning kasutab neid musitsrides</p> <p>4.Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viiulivõtit,tähtnimetusi ja nende asukohta noodijoonestikul.</p>	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Tööõpetus</u> : Lihtsate rütmipillide valmistamine(rütmimunad,papptrumm,kõlakõrred, <u>Topsitrumm</u>)</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordinatsioon,Hingamine pillimängus,õiged mänguvõtted.</p>

Omalooming: 3. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalvide, regivärsside ja lihtsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistes tegevustes. • Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärse, laulusõnu jne; 3. Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks. 4. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 3. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal- muusika, valss, marss, polka, erinevad karakterpalad, eetri rahvalaulud, rahvapillilood).</p> <p>Muusika meeleolu visualiseerimine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 2. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 3. Eristab kuuldeliselt volaal- ja instrumentaalmuusikat; On kuulanud 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. Pildid erinevatest muusika esitajate koosseisudest.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p>

	<p>erinevaid vokaal ja instrumentaalmuusika esitajaid;</p> <p>4.Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat</p> <p>5.On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega(kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill).</p> <p>6.Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.</p> <p>7.Seostab muusikapala selle autoriga</p>	
--	---	--

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 3. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Rütm muusikas, rütmide kuulamine, plaksutamine, kasutamine erinevates ülesannetes.</p> <p>Mõistete takt, taktimõõt, taktijoon, lõpujoon, kordusmärk, kordamine ja kasutamine harjutustes (Tv.).</p> <p>Jo ja Ra astmeridadega tutvumine ja kasutamine</p> <p>Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes.</p>	<p>1.Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: ta, ti, taa, taaa ja taaaa, tai-ri, tiri-tiri, lõõgiline ja 2 lõõgiline paus.</p> <p>2.Mõistab 2-ja 3-osalise taktimõõdu tähenduats ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3.Mõistab JO võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes.</p> <p>4.Tajub ja on õppinud laulma astmemudeleid ning on võimeline neid laulma erinevates</p>	<p><u>Eesti keel</u>: Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika</u>: Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus</u>: rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus</u>: Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kunst</u>: Kõlavärv</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineatsioon, õige kehahoid, vab hingamine</p>

	<p>kõrguspositsioonides;</p> <p>5.On õppinud lauldes tundma JO ja Ra astmerida;</p> <p>6.Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;</p> <p>a.meetrum, takt,taktijoon,kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b.koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel.</p> <p>rütmipill, helilooja, sõnade autor(luuletaja).</p> <p>c.muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d.rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e.laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p>	
--	--	--

Õppekäigud: 3. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad 3 klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tutvumine loodushäältega-õppekäigud loodusesse.</p>	<p>1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>2. kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

2.2.6. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes

II kooliastme õppetegevused on:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kahe- või kolmehäälnelise laulmine koolikooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine laulude õppimisel;
- 4) pillimänguoskuste arendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes;
- 5) kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) eri rahvaste tantsude karakteri väljendamine liikumises;
- 7) muusika väljendusvahendite kasutamine erinevates muusikalistes tegevustes;
- 8) *esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;*
- 9) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid jne).

Hindamise alused

II kooliastmes on hindamisel eesmärgiks õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu. Hindamisel arvestatakse:

- 1) Laulmises:
 - loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;
 - individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;
 - aktiivset osavõttu ühislaulmisest;
 - helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.
 - õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.
 - ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.
- 2) Pillimängus:
 - ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;
 - õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.
- 3) Muusikalises liikumises:
 - ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;

- sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.
- 4) Omaloomingus:
- ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;
 - muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.
- 5) Muusika kuulamises ja muusikaloos:
- arutlus- ja väljendusoskust kasutades muusika oskussõnavara;
 - 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist;
 - hääleliikide eristamist kuuldeliselt;
 - vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;
 - pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi;
 - oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat.
- 6) Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara
- muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus;
 - I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.
- 7) Õppekäikudel:
- oma arvamuse põhjendamist;
 - originaalsust;
 - väljendusoskust;
 - muusika oskussõnade kasutamist;
 - tööpanust.

2.2.7. Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus II kooliastmes

4.klass- 2 tundi nädalas (70 tundi)

5. ja 6.klass- 1 tund nädalas (35+35 tundi, kokku – 70 tundi)

Laulmine: 4. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. ● Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3. Oskab laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4. Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega; 5. Laulab peast kooliastme ühislause:Eesti hümn(F:Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); 6. Laulab meloodiat käemärkide,astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi(astmeid) 7. Oskab laulda koos käemärkidega JO-ja RA- astmerida. Tunnetab erinevust. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.Muinasjutt.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Sügise märgid;Talve märgid;Kevade märgid;Suvemärgid.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p>

	8. Oskab koos klassikaaslastega laulda kaanonis.	
--	--	--

Pillimäng: 4.klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguaoskuse omandamine keha-,rütmi-ja plaatpillidel.</p> <p>Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine.</p> <p>Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades. 2. väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. 3. On omandanud plokkflöödi esimesed mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides 4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viulivõtit, tähtnimetusi ja nende asukohta noodijoonestikul. 5. Teab ja oskab mängida plokkflöödil noote c`, h, a, g, ja d` 6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja-või mõne muu pilli saatel. 	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Tööõpetus</u> : Lihtsate rütmipillide valmistamine (rütmimunad, papptrumm, kõlakõrred)</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineerimine, Hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>

Omalooming: 4. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalvide, regivärsside ja lihsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistest tegevustes. • Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid suudame luua kaasamänge lihsamatele lugudele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab lihsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihsamaid tekste: liisusalme, regivärse, laulusõnu jne; 3. Loob lihsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p> <p><u>Tööõpetus :</u> Lihsate rütmipillide valmistamine.</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 4. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal- muusika, valss, marss, polka, erinevad karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood). • Muusika meeleolu visualiseerimine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 2. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. Pildid erinevatest muusika esitajate koosseisudest.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p>

	<p>karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;</p> <p>3. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; On kuulanud erinevaid vokaal ja instrumentaalmuusika esitajaid;</p> <p>4. Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat</p> <p>5. On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, löötpill, torupill, sarvepill, vilepill).</p> <p>6. Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.</p> <p>7. Seostab muusikapala selle autoriga.</p> <p>8. Oskab kuuldeliselt eristada duur- ja moll helilaadi.</p>	
--	--	--

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 4. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Mõistete takt, taktijoon, lõpujoon, kordusmärk, kordamine ja kasutamine harjutustes (Tv.). • Jo ja Ra astmeridadega tutvumine ja kasutamine . • Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. 	<p>1. Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes: ta,ti-ti,taa,taaa ja taaaa,tai-ri,tiri-tiri,1- löögiline ja 2- löögiline paus.</p> <p>2. Mõistab 2-; 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Noodijoonel orienteerumine lähtuvalt jo-võtmest 	<p>3. Mõistab JO- võtme tähendust ning oskab seda kasutada noodijoonestikul kirjalikes ülesannetes.</p> <p>5. On õppinud lauldes tundma JO- ja Raastmerida, ning suudab neid ka noodijoonestikul üles tähendada, lähtuvalt jo-võtmest;</p> <p>5. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;</p> <p>a) meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e) laulurepertuaari omandades tutvutakse</p>	<p><u>Kunst</u>: Kõlavärv</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineerimine, õige kehahoid, vaba hingamine</p>
---	--	---

	märkidega latern, segno, volt, fermaat;	
--	---	--

Õppekäigud: 4. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tutvumine loodushäältega, õppekäigud loodusesse.</p> <p>Tunneb huvi oma kodukandi kultuuritegevustest.</p>	<p>1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus arutlus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikelaamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

Laulmine: 5. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris õpetaja valikul; 	<p>1. Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; • Meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); • muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; • Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. • Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. • Häälemurdega kaasnevate muutuste teadvustamine ja oskus oma hääle leida. 	<p>rühmas;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleolu; 3. Oskab laulda eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4. Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega; 5. Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti hümn(F:Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); 6. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi(astmeid) 7. Oskab laulda koos käemärkidega JO- ja RA- astmerida. Tunnetab erinevust. 8. Laulab nooti jälgides lihtsamaid viise koos käemärkidega. 	<p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Laulud aastaegadest ja ilmastikust.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p>
---	--	--

Pillimäng: 5.klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguoskuse arendamine keha-, rütmi- ja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades. 	<p><u>Matemaatika:</u> taktimõõt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordinatsioon, Hingamine</p>

<p>plaatpillidel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esinemisjulguse ja –oskuse arendamine. • Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine. • Kitarril õige hoid ja õige sõrmestus. 	<p>2.väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.</p> <p>3.On omandanud plokkflöödi mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.</p> <p>4.Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viiulivõtit, tähtnimetusi ja teab nende asukohta noodijoonestikul.</p> <p>6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja-või mõne muu pilli saatel.</p> <p>7. Suudab noodist kaasa mängida lihtsamaid saatefakteure, tajub rütmide erinevusi ja suudab koos klassikaaslastega mängida.</p> <p>8. Suudab mängida kolme akordi kitarril D, A ja Em</p>	<p>pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>
---	--	--

Omalooming: 5. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalmide, regivärsside ja lihtsate laulutekstide loomine. 	<p>1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;</p> <p>2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärssse, laulusõnu jne;</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistest tegevustes. • Esinemisjulguse ja- oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid loome kaasmänge lihtsamatele lugudele. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 5. Suudab koos klassikaaslastega tegutsedes ise luua sõnad ja meloodia, esitades seda teistele klassikaaslastele. 	koordinatsioon. <u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)
---	---	--

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 5. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaalmuusika, valss, marss, polka, erinevad karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood). • Muusika meeleolu visualiseerimine. • Hääleliikide ja eesti rahvapillide eristamine kuuldeliselt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 2. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 3. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; On kuulanud erinevaid vokaal ja instrumentaalmuusika esitajaid; 4. Eristab kuuldeliselt hääleliike, rahvapille ja erinevate instrumentide ja hääleliikide 	<u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutus. <u>Kunst:</u> Muusika meeleolu visualiseerimine. Pildid erinevatest muusika esitajate koosseisudest. <u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.

	<p>koosseise (orkestrid, ansamblid, koorid).</p> <p>5. Teab eesti rahvalaulu esitamise põhitõdesid ja tunneb rahvapäille (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill).</p> <p>6. Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.</p> <p>7. Seostab muusikapala selle autoriga.</p> <p>8. Oskab kuuldeliselt eristada duur- ja moll helilaadi.</p>	
--	---	--

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 5. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikaliste väljendusvahendite teadvustamine ja kasutamine. • Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. • Noodijoonel orienteerumine ja muusikaliste kirjamärkide kasutamine (kõrgendus ja madaldusmärk). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes. 2. Mõistab 2-, 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides. 3. Mõistab kaheksandiktaktimõõdu tähendust ja suudab rakendada kirjalikes ülesannetes. 4. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas; <ol style="list-style-type: none"> a) meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, lauluosad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordinatsioon, õige kehahoid, vaba hingamine</p>

	<p>noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e) laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p> <p>f) Dieesi ja bemolli tähenduse mõistmine ja kasutamine</p> <p>5. Oskab kirjalikult üles tähedada helistikke C-, G-, F- duurid, a-, e-, d-moll.</p>	
--	--	--

Õppekäigud: 5. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tunneb huvi ja osaleb kodukandi muusikalistel üritustel.</p>	<p>1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskuse arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

Laulmine: 6. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris õpetaja valikul; Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; Meloodia laulmine tähtnimetuste, käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste 	<p>1. Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu;</p> <p>3. Oskab laulda eakohaseid mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p>

<p>(astmete kasutamine);</p> <ul style="list-style-type: none"> • muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; • Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. • Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. • Häälemurdega kaasnevate muutuste teadvustamine ja oskuslikult oma hääli leida ja kasutada. 	<p>4. Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega;</p> <p>5. Laulab kooliastme ühislaule: Eesti hümn (F. Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); eesti ajalooa seotud tuntumaid laule.</p> <p>6. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab ka relatiivse kõrgendatud ja madaldatud helikõrgusi (astmeid).</p> <p>7. Oskab laulda helirida tähtnimetustega C-duuri ja a-molli.</p> <p>8. Laulab nooti jälgides lihtsamaid viise koos käemärkidega ja/või tähtnimetustega.</p>	<p><u>Loodusõpetus</u>: Laulud aastaegadest ja ilmastikust.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: Laulu- ja ringmängud, õiged kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordineeritud.</p>
---	--	--

Pillimäng: 6. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. • Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. • Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, 	<p>1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades.</p> <p>2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu.</p> <p>3. On omandanud plokkflöödi mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.</p> <p>4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viulivõtit, tähtnimetusi ja</p>	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineeritud, hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>

<p>lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kitarril õige hoid ja õige sõrmestus. 	<p>teab nende asukohta noodijoonestikul.</p> <p>6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja-või mõne muu pilli saatel.</p> <p>7. Suudab noodistkitarril või plokkflöödil kaasa mängida lihtsamaid saatefaktuure, tajub rütmide erinevusi ja suudab koos klassikaaslastega mängida.</p> <p>8. Suudab mängida kitarril õpitud akorde üksi ja koos klassikaaslastega.</p>	
--	---	--

Omalooming: 6. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalvide, regivärsside ja lihtsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistest tegevustes. • Esinemisjulguse ja- oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid loome 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärse, laulusõnu jne; 3. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 5. Suudab koos klassikaaslastega tegutsedes ise luua sõnad ja meloodia, esitades seda 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p>

kaasamänge lihtsamatele lugudele.	teistele klassikaaslastele.	
-----------------------------------	-----------------------------	--

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 6. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal-muusika, valss, marss, polka, erinevad karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood). • Muusika meeleolu visualiseerimine. • Hääleliikide ja eesti rahvapillide eristamine kuuldelselt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 2. Eristab kuuldelselt hääleliike, rahvapille ja erinevate instrumentide ja hääleliikide koosseise (orkestrid, ansamblid, koorid). 3. Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega. 4. Seostab muusikapala selle autoriga. 5. Teab eesti tuntumaid heliloojaid ja tunneb nende loomingut (K. A Hermann, F. A. Saebelmann, A. Kunileid, M. Härma, G. Ernesaks, A. Pärt, V. Tormis, H. Eller). 6. Teab eesti laulupeoga seonduvaid ja ärkamisaegseid sündmusi. 7. Tunneb naaberriikide (Soome, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Venemaa, Poola, Saksamaa, Inglismaa, Iirimaa) muusikalugu ja oskab tuua erinevusi ja sarnasusi eesti muusikaga. 	<p><u>Eesti keel</u>: Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Kunst</u>: Muusika meeleolu visualiseerimine. Pildid erinevatest muusika esitajate koosseisudest.</p> <p><u>Matemaatika</u>: Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p><u>Ajalugu</u>: sündmuste käik ajaloos</p>

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 6. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Muusikaliste väljendusvahendite teadvustamine ja kasutamine. ● Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. ● Noodijoonel orienteerumine ja muusikaliste kirjamärkide kasutamine (kõrgendus ja madaldusmärk). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes. 2. Mõistab 2-, 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides. 3. Mõistab kaheksandiktaktimõõdu tähendust ja suudab rakendada kirjalikes ülesannetes. 4. Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas; <ol style="list-style-type: none"> a) meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana. b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja). c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, lauluosad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordineerimine, õige kehahoid, vabatahtlik hingamine</p>

	valjult, piano, forte. e) laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat; f) Dieesi ja bemolli tähenduse mõistmine ja kasutamine 5. Oskab kirjalikult üles tähedada helistikke C-, G-, F- duurid, a-, e-, d-moll.	
--	--	--

Õppekäigud: 6. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne. Tunneb huvi ja osaleb meeleldi kodukandi muusikalistel üritustel.	1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; 2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	<u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus arutlus. <u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt. <u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu. <u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine. <u>Matemaatika:</u> Loogika. <u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.

2.2.8. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

III kooliastme õppetegevused on:

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine lauldes;
- 2) kahe- või kolmehäälnelise laulmine koolikooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid;
- 4) pillimängu oskuse rakendamine üksi ja koos muusitseerides;
- 5) isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest;
- 7) loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- 8) *esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;*
- 9) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid, muusikakõrgkoolid jne).

Hindamise alused

III kooliastmes on hindamisel eesmärgiks õpilaste muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine muusikaliste tegevuste kaudu. Hindamisel arvestatakse:

- 1) Laulmises:
 - loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;
 - individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;
 - aktiivset osavõttu ühislaulmisest;
 - helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.
 - õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.
 - ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist.
- 2) Pillimängus:
 - teadmiste ja muusikaliste väljendusvahendite rakendamist pillimängus;
 - individuaalset ja/või rühmas muusitseerimist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;
 - õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.
 - õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist

kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

3) Muusikalises liikumises:

- ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;
- sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.

4) Omaloomingus:

- ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;
- muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.

5) Muusika kuulamises ja muusikaloos:

- arutlus- ja väljendus- ja analüüsioskust oskust ning oma arvamuse põhjendamist muusika oskussõnavara kasutades (essee, suuline ettekanne);
- 2- ja 3-osalise lihtvormi variatsiooni- ja rondovormi eristamist;
- hääleliikide eristamist kuuldeliselt;
- vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;
- pillirühmade ja pillide eristamist kõla ja välimuse järgi, eristamist kõla ja välimuse järgi;
- sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli- ja rahvapilliorkestri eristamist kõla ja välimuse järgi;
- oskust leida iseloomulikke jooni ning võrrelda eesti ja valitud rahvaste muusikat.

6) Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara

- muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus;
- I, II ja III kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel.

7) Õppekäikudel:

- oma arvamuse põhjendamist;
- originaalsust;
- väljendusoskust;
- muusika oskussõnade kasutamist;
- tööpanust.

2.2.9. Muusika õpitulemused ja õppesisu ja õppetegevus III kooliastmes

1 tund nädalas (õppeaastas 35 tundi, kokku – 105 tundi)

Laulmine: 7. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine tähtnimetuste, käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. ● Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. ● Häälemurdega kaasnevate muutuste teadvustamine ja oskab oma häält leida. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3. Oskab laulda eakohaseid mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4. Teab ja oskab paari eesti rahvalaulu ja regilaulu seostades neid kalendritähtpäevadega; 5. Laulab kooliastme ühislause: Eesti hümn (F. Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); (M.Lüdig) Koit; (G.Ernesaks) Mu isamaa on minu arm; eesti ajaloo seotud tuntumaid laule. 6. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab ka relatiivse kõrgendatud ja madaldatud helikõrgusi 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Laulud aastaegadest ja ilmastikust.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p> <p><u>Inglise keel:</u> Võõrkeeles laulmine, hääldus, tekstist arusaamine.</p>

	<p>(astmeid).</p> <p>7. Oskab laulda helirida tähtnimetustega C-duuri ja a-molli.</p> <p>8. Laulab nooti jälgides lihtsamaid viise koos käemärkidega ja/või tähtnimetustega.</p> <p>9. Suudab laulda vähemalt ühte inglise keelset laulu.</p>	
--	---	--

Pillimäng: 7. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Eelneva õpitu kinnistamine. • Esinemisjulguse ja –oskuse jätkuv arendamine. • Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine. • Kitarril õige hoid ja õige sõrmestus. • Kitarril saatepraktika. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades. 2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. 3. On omandanud plokkflöödi mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides. 4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viulivõtit, tähtnimetusi ja teab nende asukohta noodijoonestikul. 6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja/või mõne muu pilli saatel. 7. Suudab noodist kitarril või plokkflöödil 	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordinaatsioon, Hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>

	<p>kaasa mängida lihtsamaid saatefaktuure, tajub rütmide erinevusi ja suudab koos klassikaaslastega mängida.</p> <p>8. Suudab mängida kitarril õpitud akorde üksi ja koos klassikaaslastega.</p> <p>9. Oskab kasutada loole iseloomulikke saatmisvõtteid (akordiliselt v. sõrmitseades)</p>	
--	---	--

Omalooming: 7. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalmide, regivärsside ja lihtsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistes tegevustes. • Esinemisjulguse ja- oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid loome kaasamänge lihtsamatele lugudele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; 3. Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha- rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 5. Suudab koos klassikaaslastega tegutsedes ise luua sõnad ja meloodia, esitades seda teistele klassikaaslastele. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 7 klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal-muusika, erinevate maade rahvaste muusikalised näited. Karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood). ● Muusika meeleolu visualiseerimine. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 2. Teab kuidas levib heli õhus. 3. Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega. 4. Seostab muusikapala selle autoriga. 5. Teab kuidas jagunevad keelpillid, puhkpillid ja löökpillid. Teab kuidas tekib neis heli ja milline on nende instrumentide kõlavärv. 7. Teab maailma rahvaste (Araabia, Juudi, Austraalia, Hiina, Jaapan, India, Indoneesia) muusikalugu ja oskab tuua erinevusi ja sarnasusi Eesti muusikaga. On tutvunud nende maade erinevate instrumentidega. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p><u>Ajalugu:</u> sündmuste käik ajaloos</p> <p><u>Füüsika:</u> Heli levik ruumis ja õues.</p>

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 7. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Muusikaliste väljendusvahendite teadvustamine ja kasutamine. ● Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. ● Noodijoonel orienteerumine ja muusikaliste kirjamärkide kasutamine (kõrgendus ja madaldusmärk). 	<p>1. Kinnistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes.</p> <p>2. Kinnistab 2-, 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3. Mõistab kaheksandik taktimõõdu tähendust ja suudab rakendada kirjalikes ülesannetes.</p> <p>4. Kinnistab ja teab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;</p> <p>a) meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, lauluosad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordineerimine, õige kehahoid, vaba hingamine</p>

	<p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e) laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p> <p>f) Dieesi ja bemolli tähenduse mõistmine ja kasutamine</p> <p>5. Oskab kirjalikult üles tähedada helistikke C-, G-, F- duurid, a-, e-, d-moll.</p>	
--	---	--

Õppekäigud: 7. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tunneb huvi ja osaleb meeleldi kodukandi muusikalistel üritustel.</p>	<p>1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p> <p>2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

Laulmine: 8. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine tähtnimetuste, käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. ● Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. ● Häälemurdega kaasnevate muutuste teadvustamine ja oskab oma häält 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu; 3. Oskab laulda eakohaseid mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4. Laulab kooliastme ühislaule: Eesti hümn (F. Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); (M.Lüdig) Koit; (G.Ernesaks) Mu isamaa on minu arm; eesti ajaloo seotud tuntumaid laule. 5. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab ka relatiivse kõrgendatud ja madaldatud helikõrgusi (astmeid). 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Laulud aastaegadest ja ilmastikust.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p> <p><u>Inglise keel:</u> Võõrkeeles laulmine, hääldus, tekstist arusaamine.</p>

leida.	6. Oskab laulda helirida tähtnimetustega C-duuri ja a-molli. 7. Laulab nooti jälgides lihtsamaid viise koos käemärkidega ja/või tähtnimetustega. 8. Suudab laulda vähemalt ühte inglise keelset laulu.	
--------	--	--

Pillimäng: 8. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguoskuse omandamine keha-,rütmi-ja plaatpillidel. Eelneva õpitu kinnistamine. ● Esinemisjulguse ja –oskuse jätkuv arendamine. ● Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine. ● Kitarril õige hoid ja õige sõrmestus. ● Kitarril saatepraktika kujundamine ja kinnistamine 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades. 2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeolelu. 3. On omandanud plokkflöödi mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides. 4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viulivõtit, tähtnimetusi ja teab nende asukohta noodijoonestikul. 6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja-või mõne muu pilli saatel. 7. Suudab noodist kitarril või plokkflöödil kaasa mängida lihtsamaid saatefaktuure, tajub rütmide erinevusi ja suudab koos klassikaaslastega mängida. 8. Suudab mängida kitarril õpitud akorde üksi ja koos klassikaaslastega. 9. Oskab kasutada loole iseloomulikke saatmisvõtteid (akordiliselt v. sõrmitsedes) 	<p><u>Matemaatika:</u> taktimõõt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordineerimine, hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p>

Omalooming: 8. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusika tundides. • Liisusalvide, regivärsside ja lihsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistest tegevustes. • Esinemisjulguse ja- oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid loome kaasamänge lihsamatele lugudele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihsamaid tekste: liisusalme, regivärse, laulusõnu jne; 3. Loob rütmilisi kaasamänge keha-rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 5. Suudab koos klassikaaslastega tegutsedes ise luua sõnad ja meloodia, esitades seda teistele klassikaaslastele. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 8 klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal- muusika, maailma rahvaste muusikalised näited, karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood, rock ja pop muusikastiilide muusikalised näited). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 2. Teab klahvpillide ja elektrofonide erinevusi ja heli tekkimise mehhanisme. 3. Väljendab muusika meeleolu ja 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p><u>Ajalugu:</u> sündmuste käik ajaloos</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Muusika meeleolu visualiseerimine. 	<p>karaktereid kunstiliste vahenditega.</p> <p>4.Seostab muusikapala selle autoriga.</p> <p>5. Teab rock- ja popmuusika ajalugu ja tunneb ära ajastu stiilid.</p> <p>7.Teab maailma rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika, Põhja- Ameerika; indiaanlased, eskimod) muusikalugu ja oskab tuua erinevusi ja sarnasusi Eesti muusikaga. On tutvunud nende maade erinevate instrumentidega ja kultuuriliste traditsioonidega.</p>	<p><u>Keeled:</u> Võõrkeelsed laulud, nendest aru saamine ja tõlkimine.</p>
--	--	---

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 8. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikaliste väljendusvahendite teadvustamine ja kasutamine. • Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. • Noodijoonel orienteerumine ja muusikaliste kirjamärkide kasutamine (kõrgendus ja madaldusmärk). • Muusika teadvustatud kuulamine helikandjatel ja elavas esituses. Kuulatud muusika analüüsimine ja oskus seda liigitada. 	<p>1.Kinnistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes.</p> <p>2. Kinnistab 2-, 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3. Mõistab kaheksandik taktimõõdu tähendust ja suudab rakendada kirjalikes ülesannetes.</p> <p>4. Kinnistab ja teab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;</p> <p>a)Sünkoop, triool, meetrum, takt, taktijoon,</p>	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Joon, noodivältused, taktimõõt, lauluosad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> koordinatsioon, õige kehahoid vaba hingamine</p> <p>Ajalugu: muusikat mõjutanud ajalooliste sündmuste teadvustamine ning oskus seada kronoloogiasse ning muusikaliste tähtsündmuste mõju ajaloolistele ja/või poliitilistele protsessidele.</p>

	<p>kordusmärk, madaldusmärk, kõrgendusmärk, bassivõti, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p> <p>b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e) laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p> <p>f) Dieesi ja bemolli tähenduse mõistmine ja kasutamine</p> <p>5. Oskab kirjalikult üles tähedada helistikke C-, G-, F- duurid, a-, e-, d-moll.</p> <p>6. Eristab kuulmise järgi ja visuaalse rütmipildi järgi tuntumaid ladina-maade tantse. Teab kuulsamaid ladina maadest pärit</p>	<p>Füüsika: tunneb pille ning suudab füüsikaõpetuses tuntud väljenditega selgitada pillide tööpõhimõtet.</p>
--	---	--

	heliloojaid. 7. Eristab pop-muusika stiile, teab erinevate stiilide loojaid ja kuulsamaid autoreid/interpreete.	
--	--	--

Õppekäigud: 8. klass

Kooliastme õpetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontsert, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tunneb huvi ja osaleb meeleldi kodukandi muusikalistel üritustel.</p> <p>Külastavad koos klassijuhataja- või muusikaõpetajaga kohti, kus on võimalik praktiliselt puutuda kokku programmis tutvustamist vajavate muusikainstrumentidega, mida on keeruline klassiruumis esitleda.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; 2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. 3. Eristab pille ning suudab selgitada nende tööpõhimõtet. 	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikelaamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>

Laulmine: 9. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris õpetaja valikul; ● Eesti rahvalaulude (sh regilaulude) laulmine ning oma kooliastme ühislaulude laulmine; ● Meloodia laulmine tähtnimetuste, käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning relatiivsete helikõrguste (astmete kasutamine); ● muusikaliste teadmiste kasutamine laulmisel; ● Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine. ● Teadlikkus hingamisel ja dünaamika kasutamine laulmisel. ● Häälemurdega kaasnevate muutuste teadvustamine ja oskab oma häält leida. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab laulda loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; suudab hoida lihtsamat mitmehäälsust 2. Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleu; 3. Oskab laulda eakohaseid mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 4. Laulab kooliastme ühislause: Eesti hümn (F. Pacius); Mai kooli laul (T.Voll); (M.Lüdig) Koit; (G.Ernesaks) Mu isamaa on minu arm; eesti ajaloo seotud tuntumaid laule. 5. Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab ka relatiivse kõrgendatud ja madaldatud helikõrgusi (astmeid). 6. Oskab laulda helirida tähtnimetustega kuni kolme alteratsioonimärgini. 7. Laulab nooti jälgides lihtsamaid viise koos käemärkidega ja/või tähtnimetustega. 8. Suudab laulda vähemalt ühte inglise- või 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Arvud, helipikkused, helikõrgused taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine, lahutamine loendamine, loogika, mälu.</p> <p><u>Inimeseõpetus:</u> Kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; tavandilaulude seotus tegelike eluga; aeg (tempo), liiklus.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Laulud aastaegadest ja ilmastikust.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine koordinatsioon.</p> <p><u>Inglise keel:</u> Võõrkeeles laulmine, hääldus, tekstist arusaamine.</p>

	muu võõrkeelset laulu.	
--	------------------------	--

Pillimäng: 9. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> ● Pillimängu rakendamine kaasmängudes; mänguoskuse omandamine keha-, rütmi-, plaat- ja keelpillidel. Eelneva õpitu kinnistamine. ● Esinemisjulguse ja –oskuse jätkuv arendamine. ● Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine, lihtsate flöödipalade ja kaasmängude mängimine. ● Kitarril õige hoid ja õige sõrmestus. ● Kitarril saatepraktika kujundamine ja kinnistamine ● Rütmi pillide kasutamine erinevat stiili muusikas ● Lihtsama harmoonia kuulamine ja kuulmise järgi kasutamine saateinstrumentidel ● Bluusi vormi tundmine ja kasutamine muusikas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>’des, ning iseseisvates palades. 2. Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu. 3. On omandanud plokkflöödi mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides. 4. Seoses pillimängu õppimisega on õppinud tundma viulivõtit, tähtnimetusi ja teab nende asukohta noodijoonestikul. 6. Suudab muusikat kuulates mängida õpitud flöödipala klaveri ja-või mõne muu pilli saatel. 7. Suudab noodist kitarril või plokkflöödil kaasa mängida lihtsamaid saatefaktuure, tajub rütmide erinevusi ja suudab koos klassikaaslastega mängida. 8. Suudab mängida kitarril õpitud akorde üksi ja koos klassikaaslastega. 9. Oskab kasutada loole iseloomulikke 	<p><u>Matemaatika</u>: taktimõõt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineerimine, hingamine pillimängus, õiged mänguvõtted.</p> <p>Tööõpetus: käelised tegevused ja nende õige proportsioon</p>

	saatmisvõtteid (akordiliselt v. sõrmitsedes) 10. Tunneb harmoonias I, IV ja V astme helistikku ja suudab neid loogilises järjestuses kasutada	
--	--	--

Omalooming: 9. klass

Kooliastme õpitegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Enese ja teiste loomingu väärtustamine muusikatundides. • Liisusalmide, regivärsside ja lihsate laulutekstide loomine. • Kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja või plaatpillidel. • Õpitud muusikaliste teadmiste kasutamine omaloomingulistes tegevustes. • Esinemisjulguse ja- oskuse arendamine. • Kasutades nutiseadmeid loome kaasamänge lihsamatele lugudele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab lihsates kaasmängudes astmemudeleid; 2. Loob lihsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; 3. Loob rütmilisi kaasmänge keha-rütmi- ja plaatpillidel. 4. Oskab flöödil mängida õpitud noote ja improviseerida muusikalisi lauseid tunnetades. 5. Suudab koos klassikaaslastega tegutsedes ise luua sõnad ja meloodia, esitades seda teistele klassikaaslastele. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated koordineerimine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Taktimõõt, muusika osad (A, B - vorm)</p>

Muusika kuulamine ja muusikalugu: 9.klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
--------------------------	--------------	---------

<ul style="list-style-type: none"> ● Muusikapalade kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaal-muusika, maailma rahvaste muusikalised näited, karakterpalad, eesti rahvalaulud, rahvapillilood; rock-, pop- ja jazzmuusika stiilide muusikalised näited). ● Muusika meeleolu visualiseerimine. ● Muusikaliste lavažanride (ooper, operett, muusikal, ballett) kuulamine ja vaatamine; sarnasuste ja erinevuste analüüsimine ● Kuulab ja vaatab filmi ning hindab muusika võimalusi ja kaasabi filmi kui tervikliku kunstiteose loomisel. ● Kuulab erinevaid esituskoosseise, orkestreid ja koore 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kirjeldada ning iseloomustada kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 2. Teab ja eristab pille grupiti; suudab erinevaid muusikainstrumente liigitada lähtudes ehituslikest iseärasustest ja pilli tekitatavast helist. Teab pillide heli tekitamise füüsikalist põhimõtet. 3. Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega. 4. Seostab muusikapala ajastu-, stiili- ja autoriga. 5. Teab rock-, pop- ja jazzmuusika ajalugu, tunneb ära ja suudab seada kronoloogilisse järjekorda eriva ajastu stiilid kümnendi täpsusega. Teab kuulsamaid autoreid /interpreete. 7. Teab muusikaliste lavažanride (ooper, operett, muusikal, ballett) üldist muusikalugu ja oskab tuua erinevusi ja sarnasusi Eesti muusikaga. 8. Teab olulisemaid Eesti filmimuusika-heliloojaid ning teab millistele filmidele nad on muusika loonud. 9. Eristab erinevaid muusikalisi esituskoosseise, orkestreid ja koore (liigiti) kuulmise järgi. 	<p><u>Eesti keel:</u> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Võrdlemine, osad muusikas, vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p>Ajalugu: muusikat mõjutanud ajalooliste sündmuste teadvustamine ning oskus seada kronoloogiasse ning muusikaliste tähtsündmuste mõju ajaloolistele ja/või poliitilistele protsessidele.</p> <p>Füüsika: tunneb pille ning suudab füüsikaõpetusest tuntud väljenditega selgitada pillide tööpõhimõtet.</p> <p><u>Keeled:</u> Võõrkeelsed laulud, nendest aru saamine ja tõlkimine.</p>
---	---	--

--	--	--

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad: 9. klass

Kooliastme õppetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<ul style="list-style-type: none"> • Muusikaliste väljendusvahendite teadvustamine ja kasutamine. • Oskussõnade kasutamine kõigis muusikalistes tegevustes. • Noodijoonel orienteerumine ja muusikaliste kirjamärkide kasutamine (kõrgendus ja madaldusmärk). 	<p>1. Kinnistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes kirjalikes tegevustes.</p> <p>2. Kinnistab 2-, 3-, ja 4-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.</p> <p>3. Mõistab kaheksandik taktimõõdu tähendust ja suudab rakendada kirjalikes ülesannetes.</p> <p>4. Kinnistab ja teab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;</p> <p>a) Süntkoop, triool, meetrum, takt, taktijoon, kordusmärk, madaldusmärk, kõrgendusmärk, bassivõti, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana.</p>	<p><u>Eesti keel</u>: Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p><u>Matemaatika</u>: Joon, noodivältused, taktimõõt, lauluosad, sümbolid.</p> <p><u>Tööõpetus</u>: rütmikaardid</p> <p><u>Inimeseõpetus</u>: Meetrum, vaikselt, valjult</p> <p><u>Kehaline kasvatus</u>: koordineerimine, õige kehahoid, vaba hingamine</p>

	<p>b) koorijuht, koor, orkester, eeslaulja, rahvalaul, regilaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, vokaal- ja instrumentaalmuusika, vokaalsolist, instrumentaalsolist, duett, duo, vokaalansambel, instrumentaalansambel, kooriliigid, rütmipill, helilooja, sõnade autor (luuletaja).</p> <p>c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinaato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;</p> <p>d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte.</p> <p>e) laulurepertuaari omandades tutvutakse märkidega latern, segno, volt, fermaat;</p> <p>f) Dieesi ja bemolli tähenduse mõistmine ja kasutamine</p> <p>5. Oskab kirjalikult üles tähedada helistikke C-, G-, F- duurid, a-, e-, d-moll.</p>	
--	---	--

Õppekäigid: 9. klass

Kooliastme õpetegevused	Õpitulemused	Lõiming
<p>Muusikaelamuste saamiseks külastavad klassi õpilased klassijuhataja ja muusikaõpetaja soovitusel eale sobivaid kontserte, muusikaüritusi, lavastusi jne.</p> <p>Tunneb huvi ja osaleb meeleldi kodukandi muusikalistel üritustel.</p> <p>Külastavad koos klassijuhataja- või muusikaõpetajaga kohti, kus on võimalik praktiliselt puutuda kokku programmis tutvustamist vajavate muusika-instrumentidega, mida on keeruline klassiruumis esitleda.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; Oskab kirjutada kontserdiarvustust. 2. Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. 3. Eristab pille, tunneb need orkestris või sooloinstrumentina ära ning suudab selgitada nende tööpõhimõtet. 4. Tunneb ja eristab hääleliike. 	<p><u>Eesti keel:</u> Sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskuse arutus.</p> <p><u>Kunst:</u> Muusikaelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p><u>Kehaline kasvatus:</u> Muusika kujutamine liikumise kaudu.</p> <p><u>Tööõpetus:</u> Lihtsa rütmipilli valmistamine.</p> <p><u>Matemaatika:</u> Loogika.</p> <p><u>Loodusõpetus:</u> Loodushääled, keskkonna hääled.</p>